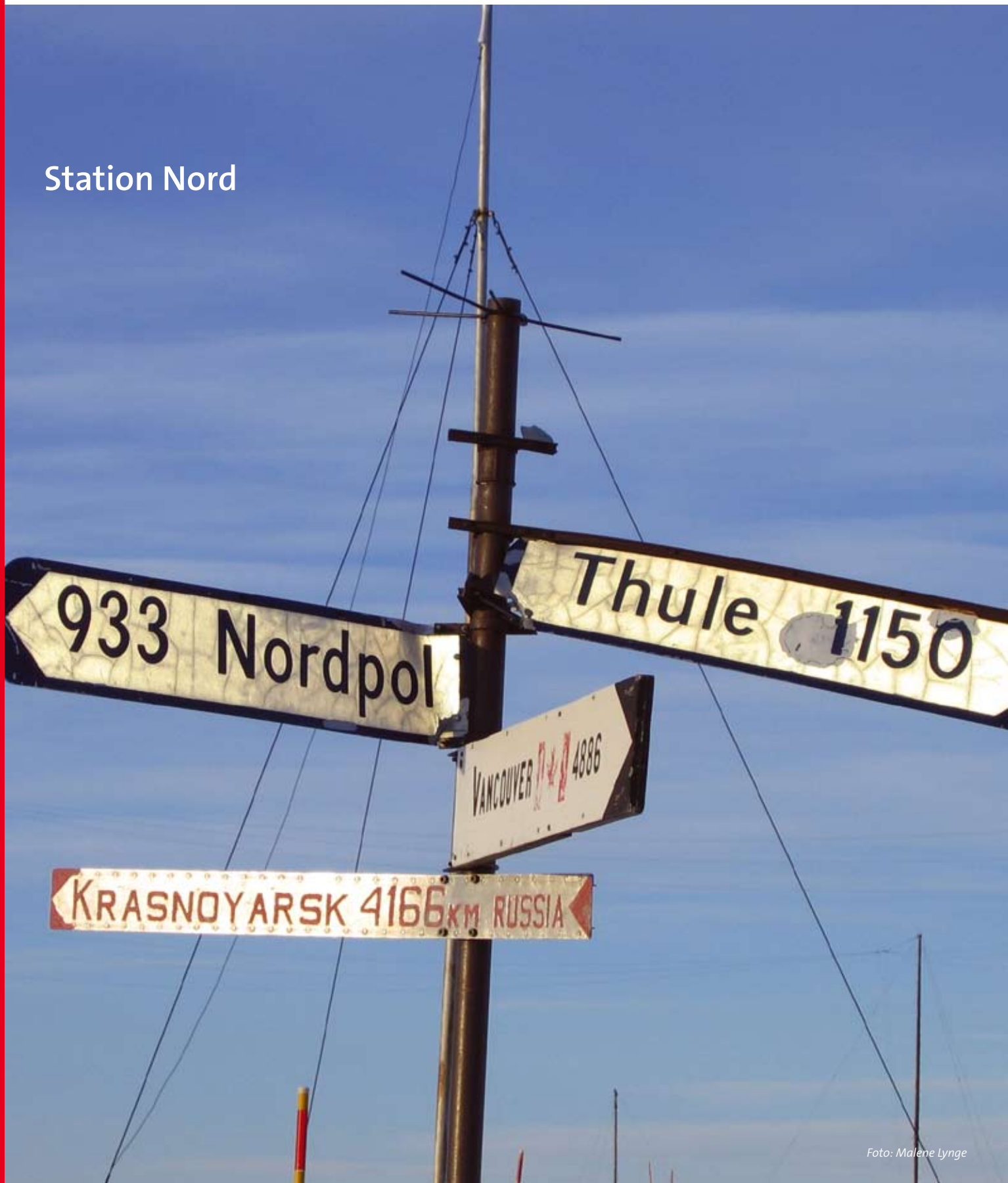

Station Nord

2	Det sker i Thule	10	En IT medarbejders oplevelse
3	Armed Forces Day	11	Toyota kursus i VM
4	A' hva' for no'et?	12	Angissoq Loranstation 1964-1994
5	Besøg fra Toyota	13	Ensom men stærk!
6	First impressions last - eller?	14	Velkommen og farvel
7	Forår på østkysten	15	Festlige lejligheder
8-9	Sundt skal det være	16	Bagsiden

Det sker i Thule

Af Inge W. Bülck

GC blev tildelt 91 % i Award Fee for den første periode af den indeværende kontrakt. Det er et resultat, som vi alle kan være særdeles stolte af i GC, og som vi kun har kunnet opnå ved at trække i den samme retning. Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at sige tak til jer alle for indsatsen og ønske jer alle til lykke med resultatet. Vi har nu opnået et godt afsæt for et endnu bedre resultat ved udgangen af september 2006 – so let's go for it.

Den næste meget vigtige milepæl i dette første kontraktår bliver at opnå et positivt resultat ved den miljøinspektion (ECAMP), der gennemføres i august af et eksternt inspektionsteam. Dette er uendeligt vigtigt både for GC som virksomhed og for vores kunde, USAF. Vi kan alle yde vores bidrag til et godt resultat ved at følge de almindelige simple regler i vores omgang med farlige eller miljøfremmede stoffer.

Husk, at helt almindeligt anvendte produkter som maling, lim osv. også falder indenfor denne kategori.

Et andet område, hvor vi alle kan hjælpe til med at opnå et godt auditresultat, er ved at bakke op om vores genbrugsprogram. Dette vil ikke alene bidrage til et godt resultat under auditeringen i august, men vil også hjælpe de af vore kolleger, som arbejder med programmet i hverdagen og ikke mindst beskytte det sarte arktiske miljø. Med disse tre ting i baghovedet vil jeg indtrængende opfordre jer til at lægge aluminiumsdåser, glasflasker, pap og papir i de dertil beregnede containere samt plastikposer og affald i affaldscontainerne og IKKE i genbrugscontainerne.

Det har været en travl måned med Armed Forces Day, Brilliant Ice og Box Top, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at sige tak til alle jer, der har været involveret i disse

aktiviteter.

Foråret er kommet til Thule med sol 24 timer i døgnet og begyndende tøjvej, og snart starter alle vores udendørsaktiviteter for fuldt blus. Der skal også være plads til fritidsaktiviteter og i tillæg til alle de mange spændende tilbud, som Services normalt tilbyder i løbet af sommeren, vil vi i år åbne Pavillonen om søndagen og tilbyde en kop "spændende" kaffe samt mulighed for at stege lidt på grillen, købe en øl, et glas vin eller en sodavand – eller måske en gammeldags isvaffel. Der vil samtidig blive mulighed for at udfordre venner og kolleger i forskellige udendørsspil. Jeg håber, at I vil tage godt imod dette initiativ.

Og så håber jeg, at vi ses ved næste fyraftens-gå-hjem-møde, som bliver den 5. juni.

Armed Forces Day

Af Louise Kümmel

Den 15. april var det atter Armed Forces Day på Thule Air Base. Dagen startede med skøjteløb, helikopterture, kaffe, kakao og de påkrævede røde pølser med brød. Vi havde heldet med os, for solen stod højt på en skyfri himmel, så skulle de røde kinder have brug for lidt opvarmning, var det blot at placere sig med ansigtet i den rigtige retning. Og så var der hundeslæde-

væddeløbet. Og det var noget af et væddeløb. Hele 15 slæder med hundespande i forskellige størrelser deltog, så der var nok at kigge på. Starten gik, og slæderne blev sendt af sted på enkeltstart, nogle med mere held end andre. Det var næsten gået galt for en enkelt slæde, hvor en af hundene var blevet viklet godt og grundigt ind i snorene, men det endte godt, og hunden blev skåret fri

Fakta:

Armed Forces Day er en fælles helligdag for alle enheder under det amerikanske forsvarsministerium, dvs. både for hæren, marinen og flyvevåbnet. Denne dag giver den amerikanske befolkning chancen for at fejre militæret og takke dens medlemmer for deres patriotiske support til landet.

Tidligere fejrede hver enhed deres egen dag, men da militæret blev samlet under ét ministerium, annoncerede forsvarsminister Louis Johnson den 31. august 1949 den samlede helligdag med navnet Armed Forces Day.

Den første samlede Armed Forces Day blev fejret den 20. maj 1950 med parader, åbne huse, receptioner og flyveopvisninger.

af den hurtigt reagerende fanger. Dog betød en løs hund på isen problemer for nogle af de andre slæder, hvis hunde meget hellere ville over og hilse på end koncentrere sig om væddeløbet.

Den hyggelige dag blev afsluttet i Community Centret, hvor fine præmier ventede de tre hurtigste deltagere i væddeløbet, og frikadeller og kold kartoffelsalat ventede os andre, der med nu blussende røde kinder kunne få varmen over endnu en kop varm kakao.

A' hva' for no'et?

Af Margit Anker Hansen

APV - endnu en af uendeligt mange forkortelser. Ikke en Thule-forkortelse, men for nogen en mere velkendt forkortelse, som man også bruger i Danmark. ArbejdsPladsVurdering står de tre bogstaver for.

For ca. 3 år siden blev der delvist gennemført en APV på basen. I disse måneder bliver der lagt sidste hånd på de materialer, som arbejdsmiljøgrupperne får brug for i forbindelse med den APV, vi skal gennemføre i år.

APV er en vurdering af arbejdspladserne. Den må endelig ikke forveksles med en brugerundersøgelse, en tilfredshedsundersøgelse, en vurdering af de ansatte eller lignende.

Formålet med APV er at få kortlagt de positive og negative arbejdsmiljøforhold, der findes i hver enkelt afdeling. Det vil sige, vi skal vurdere de fysiske, kemiske, biologiske, ergonomiske og psykologiske forhold samt ulykkesrisici, samt om sygefravær kan skyldes arbejdsmiljøforhold.

Apropos sygefravær skal man under ingen omstændigheder se på den enkelte persons sygefravær. På tilsvarende måde skal den enkeltes psykiske tilstand heller ikke vurderes.

Mange forbinder APV med spørgeskemaer. Lad mig slå fast, at vi ikke uddeler spørgeskemaer. Til gengæld har OSH udarbejdet en række tjekskemaer, der er tilpasset de enkelte afdelinger. Tjekskemaerne skal arbejdsmiljøgrupperne anvende til at undersøge de forskellige

arbejdsmiljøforhold. Det vil typisk foregå på den måde, at arbejdsmiljøgruppen indkalder alle i afdelingen til et møde, hvor man ud fra tjekskemaerne taler om arbejdsmiljøforholdene.

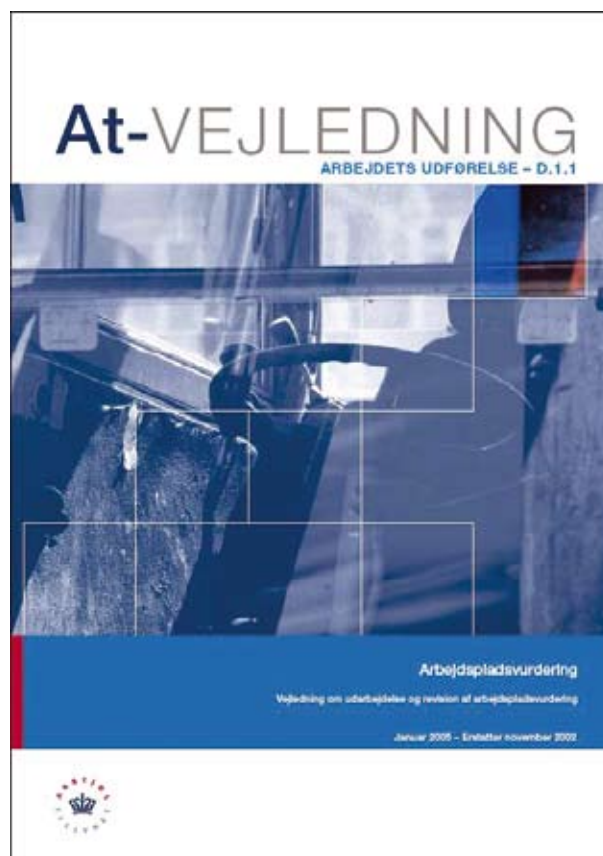
Arbejdsmiljøgruppen skriver de positive og negative forhold ned, man kommer frem til på mødet. Disse noter arbejder arbejdsmiljøgruppen videre med, så den til slut kan udarbejde handlingsplaner. Handlingsplanerne skal indeholde:

- Hvad problemet er
- Hvordan kan problemet løses
- Hvornår det skal løses
- Hvem der er ansvarlig for, at løsningen bliver gennemført

Hovedformålet med APV er dels at få kortlagt arbejdsmiljøforholdene, dels at få forbedret arbejdsmiljøet.

Ganske vist er vi ikke helt uvidende om, hvor der kan ske ændringer, men der kan jo være ting, vi ikke har fået øje på.

Det er mit håb, at alle vil deltage

aktivt og konstruktivt i APV-kortlægningen, så vi får det bedste mulige grundlag at arbejde videre på. Selvom vi ikke kan forbedre alle de forhold, der bliver påpeget, så kan vi forhåbentligt i samarbejde få lavet en forpligtende plan for, hvad skal ændres inden for fastlagte og overskuelige tidsrammer.

Har du spørgsmål om APV, er du altid velkommen til at kontakte en af os i OSH.

Besøg fra Toyota

Af Jørgen Nielsen

Onsdag den 19. april ankom to konsulenter fra Toyota Danmark Training til Thule, Manager Henrik Hansen fra Middelfart og High Tech Engineer Lars Larsen fra Brøndby. Deres opgave heroppe var i fællesskab at køre 5 dages koncentreret undervisning for mekanikerne i GP (den lette afdeling), hvori indgik diagnosticering/fejlfinding på vores nye Toyota-biler.

Man må sige, at Henrik og Lars vidste, hvad de talte om, når emnet var Toyota. Undervisningen vekslede mellem teori og praktik på værkstedet, men det var især over bøgerne og computerne i teorilokalet, der blev svedt.

Det er sådan, at moderne biler som Toyota kræver, at man har en computer med internetadgang indenfor rækkevidde, som bruges til at koble sig op til Toyotas sikre net, hvor man bl.a. kan hente servicebulletiner, tekniske informationer, ledningsdiagrammer mv., da den slags informationer ikke længere bliver publiceret i papirform.

Til fejlsøgning på selve bilen bruges

en såkaldt "intelligent tester" fra Toyota, hvor alle informationer, fejlkoder og lignende kan udlæses fra bilen.

På den praktiske side blev bl.a. turboproblemet fra i vinter løst; det foregik med en reservedel, som Toyota har udviklet til brug i Finland, hvor de har nogenlunde samme forhold som os.

På kurset deltog 4 mekanikere, 1 autoelektriker samt vores 4 lærlinge.

Dette arrangement er et led i den aftale, der er indgået mellem Toyota Danmark og GC; vi har jo, som det måske er bekendt, status som autoriseret Toyota forhandler/ reparator.

Alt i alt 5 dage som har været til stor glæde og nytte, ikke mindst for os i #580, men så sandelig også for Toyota, der pludselig har fået mulighed for at se, hvordan deres biler reagerer under de ekstreme forhold, vi har heroppe.

First impressions last - eller?

Af Max Meyer (Blik & Rør), Thorkild Yde Nielsen (TIB) og Dorthe Juul Jensen (PensionDanmark)

Netop hjemvendt til det sydlige Danmark efter 9 dages ophold på Thule Air Base, hvor vi var inviteret til at holde tillidsrepræsentantkursus, vil vi gerne fortælle jer, der har fast ophold på Thule, om vores oplevelser under opholdet.

Søndre Strømfjord

Rejsen derop foregik via Søndre Strømfjord, hvor vi skulle have en overnatning. Heldigvis fik vi ledsagelse af fællestillidsmanden Thomas Eisenhardt, og han havde arrangeret, at vi kunne låne en bil, så vi kunne bruge vort korte ophold dér til at få et førstehåndsindtryk af Grønland. Men hvor var byen? Det lykkedes os dog at rende ind i myldretrafikken omkring fyraften. Fire biler - og så var det overstået! Vi begyndte alle tre at frygte lidt for vores ophold på Thule.

First impressions last – eller?

Men af sted gik det næste dag med fly-snuden rettet mod det nordlige Grønland. Vel ankommet til Thule Air Base fik vi allerede ved transporten fra lufthavnen til vort hotel, "North Star Inn", et indtryk af en masse triste barakker og haller, og vores frygt blev yderligere forstærket. Tankerne fløj hurtigt. Hvad laver vi hér?

Men det der med førstehåndsindtrykket, der hænger ved – den

holder bare ikke! I hvert fald ikke når man opholder sig på Thule.

Som dagene gik, blev vi alle mere og mere positive overfor stedet.

Vi oplevede bl.a. ved besøg i jeres fællesboliger et utroligt stærkt kammeratskab og nød virkelig at se, hvordan I har indrettet jer, selvfølgelig med egne værelser, men især med jeres fælles stuer, fællesspisning i barakken og fælles bar, som et samlingspunkt efter en lang arbejdsdag. Når man så lagde de rigtig gode fællesfaciliteter til, som efter vores mening blev ALT for lidt brugt, så som bibliotek, sportshal, bowlingbane, aktivitetscenter, klubber o.s.v., kunne vi bedre forstå de folk, vi mødte, som ikke kun betragter Thule Air Base som en arbejdsplads, men som et hjem med alle de gode og dårlige ting, der selvfølgelig følger med.

Kurset

Der var samlet 21 tillidsrepræsentanter i kursuslokalet i 274. De 8 havde ikke været på TR-kursus før, mens resten havde deltaget i flere kurser.

Det var selvfølgelig en pædagogisk udfordring. Der måtte løbende justeres en del i forhold til planlægningen hjemmefra. På fremtidige kurser skal man måske

overveje fx at opdele holdet i forhold til tidligere deltagelse. Men da vi først kom i gang, gik det rigtig godt. Deltagerne var åbne for nye vinkler på tidligere hørt stof og deltog aktivt i debatterne, gruppearbejdet og de forskellige rollespil.

På programmet var bl.a. samarbejde og kommunikation, forhandling, bestyrelsesarbejde, konfliktløsning og arbejdsmarkedspension.

Vi manglede gruppe lokaler, hvilket betød, at vi måtte inddrage gangen. En stor tak til personalet i bygningen, der, trods den megen uro det medførte, tog det hele meget fint. Også deltagerne tog det med godt humør og løste deres opgaver rigtig godt.

Det har for os været en ren fornøjelse at undervise jer 21 TR'ere. Jeres interesse, åbenhed og engagement var hele turen værd. I andre på basen skal vide, at I har nogle meget kompetente repræsentanter, som I kan trække på til løsning af dagligdagens små og store problemstillinger.
Ikke kun arbejde
Nu var det hele jo ikke arbejde, og om lørdagen var vi så heldige at ramme den årlige Army Force Day.

(fortsættes på næste side)

Forår på østkysten

Af Kim Pelle

Så er forår og en smule sommer for alvor kommet til østkysten af USA! Uagtet vi glæder os over det gode vejr med solskin og temperaturer i starten af 20'erne, kan vi se, når vi dagligt tager vejrudsigten for Thule, at I fortsat udsættes for frostgrader og uvejr. Som jeg har fortalt i et tidligere indlæg, publicerer vi dagligt vejrudsigten fra Thule samt billeder fra Thule udenfor vores kontor i McGuire. Nu hvor temperaturen er behageligt varm i vores område, får vi også dagligt mange kommentarer og spørgsmål relateret til forholdene i Thule. Vores lille oplysningskampagne har med sikkerhed højnet folks bevidsthed om, hvem det er, der modtager noget af al den fragt, der kommer gennem McGuire. Vi tror fortsat på, at kampagnen er med til at højne kvaliteten af den service, vi får fra McGuire. Vi mangler fortsat gode (digitale) billeder, vi kan publicere sammen med vejrudsigten – ligger nogen inde med billeder, de er villige at dele med os, må de meget gerne sende dem via email til kpe@gc.gl.

I forbindelse med overgangen til den

nye kontrakt har vi oplevet en del ændringer. Nogle arbejdsopgaver er blevet væsentlig mindre omfattende, og nye er kommet til. I starten af maj oplevede vi en ændring i belyvningen af Thule, idet den ene af de to ugentlige L100-missioner blev (mere eller mindre permanent) aflyst. Vi har således nu "kun" to ugentlige missioner fra McGuire til Thule – DC8'eren, der primært medbringer passagerer og fødevarer samt L100, der medbringer almindelig fragt. Ændringen skete som følge af et forholdsvis stort fald i fragtmængden i de første 7 måneder af kontraktperioden. Sammenlignet med samme periode året før (oktober 2004 – april 2005)

faldt totalfragtmængden fra 1.205 ton til 892 ton – en nedgang på 26%. Nedgangen skydes primært et fald i fragtmængden hos de tre største "kunder": fødevarer faldt fra 432 ton til 325 ton (nedgang på 25%); GC faldt fra 336 ton til 197 ton (nedgang på 42%); BX faldt fra 327 ton til 244 ton (nedgang på 25%). Da disse tre "kunder" står for mellem 85% og 90% af fragten, får det stor virkning, når alle tre har et fald i fragtmængden.

Uanset aflysning af den ene af de to ugentlige L100 missioner, har vi fået lovning på, at ekstra missioner vil blive indsat, skulle fragtmængden i perioder overstige flykapaciteten.

(fortsat fra forrige side)

Det betød både en uforglemmelig tur i helikopter over Dundas og basen og for Dorthe også en deltagelse på en af slæderne i hundeslædevæddeløbet. Det var rigtig skægt!

Lørdag aften var vi inviteret til en hyggelig middag i Iglo Inn sammen med deltagerne på kurset samt deres arbejdsledere.

Det meste af søndagen havde Thomas Eisenhardt og Gert Eiberg valgt at bruge deres fridag på at vise os rundt i området. Det førte os bl.a. til fangerhytterne ved Dundas, BMEWS (desværre ikke indenfor), det gamle el-værk og Sydbjerget. En stor tak til jer begge, der oveni den meget spændende tur rundt i området også havde sørget for sol fra en skyfri himmel.

I det hele taget er vi blevet taget godt

imod alle steder. Det, at alle hilser på alle, er dejligt. Man føler sig hjemme og blandt venner. Alle havde tid til en snak, også når man mødtes om aftenen på vejen hjem fra et eller andet sted.

Sidst, men ikke mindst, vil vi gerne rette en stor og varm tak til alle dem, vi mødte på Thule. Tak for et godt ophold og forhåbentligt på gensyn.

Sundt skal det være

Af Torben Hansen

Der var kaotiske tilstande, da jeg trådte ind i Fitness and Sports Center. Arbejdet med det nye indgangsparti var gået i gang, og projekter af den slags starter ofte med en indledende demolering af den eksisterende struktur, for at der kan blive plads til noget nyt. Der var i hvert fald en synlig forskel i forhold til gamle tiders tilstande. Vægge var fjernet, og arealet af indgangspartiet var vokset til det dobbelte. Byggematerialer og værktøj prægede sansindtrykket. Demoleringen så ud til at være foretaget hurtigt og effektivt, men jeg har altså også en ide om, at denne del af en byggeproces hører til i den sjovere ende. Om vi vil erkende det eller ej, får de fleste af os nok et større eller mindre kick ud af at smadre ting, især da hvis det er planlagt og helt lovligt. Hvem af os misunder ikke kranføreren, som har til opgave at drive en stor, tung stålkugle ind i massivt murværk, som knuses og splintres i en gigantisk sky af støv og fragmenter med øresønderrivende larm og støj til følge? Den ultimative drøm for en HEO'er. Nå, men så voldsomt er det dog ikke

gået for sig i FSC. Væggene til højre er imidlertid væk for at give plads til nye lokaler, som skal indeholde faciliteter til vandmassage og solarium. Jeg blev senere forevist en tegning af det færdige projekt, og det ser ganske fortrinligt ud. Jeg fik også skudt et par gode billeder af bl.a. Endless Pool, som nu kun afventer inderdugen. Den er imidlertid på vej, således at der burde være dømt bademode på Thule i midten af maj.

Det var torsdag eftermiddag, og jeg havde en aftale med personalet om et interview. De var lidt svære at opdrive, for den tidligere reception lå hen i støv, byggerod og mørke. Jeg fandt dem dog i det bagerste lokale helt oppe under taget. De 3 fitness-specialister Danni, Morten og Charlotte bød på kaffe. Vi sludrede lidt om udbuddet i FSC, og det er da egentligt en forbavsende bred vifte af aktiviteter, som tilbydes os medarbejdere. Hvis vi starter med de forskellige aktiviteter, som tilbydes på gulvet i hallen, så har vi badminton, fodbold, basketball, volleyball og hockey som de største magneter. Sidstnævnte er Thules

voldssport nummer ét. Der er næsten konstant mindst én aktiv fibersprængning, og der har været flere forstuvninger på baggrund af hockey. I enkelte tilfælde har sporten medført, at medarbejdere er blevet sendt under kniven. Der bliver gået til den, så det må altså være sjovt, et eller andet sted... På gulvet kan man også dygtiggøre sig i bueskydning eller udfordre hinanden i en gang bordtennis. Man kan også kaste sig ud i en regulær tenniskamp, men det hører til sjældenhederne, at det sker heroppe.

I de tilstødende lokaler foregår der en ligeså varieret udfoldelse af sportslig aktivitet. Squash, racketball og spinning er nok de mest efterspurgte aktiviteter, men mulighederne er

skam mange flere. Rygtræning, pump, step, fitball og bodyworkout har længe været på programmet. Der står desuden en klatrevæg, som desværre vist ikke er i brug så tit – det er måske kun tennispillerne, som fornøjer sig på den? Endelig er der kommet et par nye discipliner på menuen. Man kan lære at danse "Street", som er en hiphop-inspireret form for dans og motion. Jeg fulgte en lektion for at skyde et par billeder, og det ser altså ganske interessant om end lidt svært ud. Og så kan man nu få grundlæggende træning i boksning, og ikke bare den klassiske boksning. Kickboxing og thaiboxing er også på programmet. Der er tale om fysisk kontaktsport, men dog stadig ikke på et niveau, som kommer bare i nærheden af hockey.

Hvis man er lidt mere til ikke-konkurrencepræget udfoldelse, er der en hel første sal med vægtrum, løbebånd, motionscykler, romaskiner, crosstrainers m.fl. Der er så at sige en helvedesmaskine for enhver smag. Udbuddet er faktisk så stort, at det er ganske umuligt at undgå skader, og derfor er der ansat 2 fysioterapeuter til at tage sig af de sårede på lazarettet. Kan det blive bedre?

Ja, det kan det rent faktisk, for nu starter sæsonen for udendørs aktiviteter, som kører sideløbende med alle de indendørs aktiviteter. Løbeklubben starter snart op. Man kan deltage for motionens skyld, eller man kan deltage med et mål, for den 5. august afvikles Thule Marathon. Distancen på 42,195 km er for de mest hardcore. Der plejer traditionen tro dog også at være flere, som begrænser sig til den halve distance. Mange vælger desuden at gå de 21 km, ganske enkelt for at nyde naturen og hinandens selskab.

Igennem de seneste år er der dukket en ny dille frem. Stavgang! Og den er også kommet til Thule.

Rent videnskabeligt er det bevist, at denne "sport" faktisk er en del mere kalorieforbrændende end almindelig gang simpelthen fordi, at man bevæger armene ret meget. Jeg må imidlertid erkende og beklage, at jeg bare ikke kan opretholde den journalistiske objektivitet, hvad stavgang angår. Så i fuld bevidsthed om censur fra redaktionsledelsens side, og måske endda en afskedigelse fra avisen, vælger jeg alligevel at tage bladet fra munden. Jeg har endnu ikke haft fornøjelsen af at opleve stavgang på Thule, men til gengæld kan jeg konstatere, at skovene syd for Århus vrimler med stavgængere. Pensionister i ens joggingdragter, stavrende af sted på en snorlige række. Jeg ved ikke, hvad det er, som jeg finder en smule morsomt, men det har sandsynligvis noget at gøre med den snorlige række. Men ikke desto mindre ender det jo nok alligevel som en del af det olympiske program på et tidspunkt. Dermed vil den almindelig baldevrikkende kappgang miste den ellers så sikre førsteplads som mest komisk udseende disciplin.

Anyway, komisk eller ej - det er jo som sagt god motion, og det er det væsentligste. Hvis nogen skulle have fattet interesse for fænomenet

eller blot er blevet lidt nysgerrige, kan jeg anbefale, at man ringer til personaleafdelingen. Efter sigende skulle der her befinde sig en ægte entusiast...

Mens jeg sad og nød kaffen sammen med folkene fra fitness, dukkede Erland Søndergaard pludselig op. Han gik dog hurtigt igen uden videre, og jeg slog mig til ro med en stille konstatering af, at den stakkels mand var faret vild, for hvad skulle han dog i Gym?

Faktisk blev det et utilsigtet kort interview, da strømmen pludselig forsvandt, ikke bare i FSC, men på hele basen. Vi må derfor beklage overfor personalet i FSC, hvis der er nogle væsentlige ting, som er blevet udeladt. Men hvis det er tilfældet, er det jo lidt af et luksusproblem. Det er i hvert fald redaktionens klare opfattelse, at der er så meget at byde på i FSC, at vi nok alligevel ikke kan få det hele med i en enkelt artikel. Det er helt individuelt, om man har lyst til at komme i FSC og hvor meget. Men der er i hvert fald noget for ethvert temperament og ethvert kondital hos jer derude i det omkringliggende samfund.

God fornøjelse med det.

En IT medarbejders oplevelse

Af Martin Møller

Som de fleste af jer har bemærket, er der den seneste tid sket en del ændringer på jeres computere. I har fået Lotus Notes, som er en udskiftning for Outlook. Mange af jer har fået Windows XP, i stedet for Windows 2000.

D. 28. januar landede MT Højgaards konsulenter, der skulle hjælpe os med at få det hele til at spille på de cirka 300 maskiner, vi har på basen. Vi havde 28 dage til jobbet. Den første uge gik med at få programmerne til at køre på de forskellige typer af maskiner, vi har. Der var 5-6 typer af maskiner, rangerende fra ældgamle Airforce-computere, der ikke kunne skiftes hurtigt nok ud, til nogle spritnye bærbare IBM-computere. Alt dette skulle vi koordinere med en udskiftning af computere, så vi til sidst kun stod med 4 forskellige typer.

Da alle forberedelserne var klar, skulle vi i gang. Vi fandt hurtigt ud af, at det kom til at tage noget tid, da vi begyndte at tage backup på de første maskiner. Vi startede på hospitalet, hvor der er flere brugere på hver maskine, som hver især var spækket med flere gigabyte data. Da vi havde forsikret, at vi nok skulle tage os af backup, måtte vi i gang med dette.

Til sidst havde vi så meget backup, at der dårligt var plads på vores servere. De fleste af dagene arbejdede vi op til 16 timer i døgnet (inklusive weekender) for at kunne nå det. Der var så meget at lave, at vi den sidste uge fik ekstra forstærkninger fra MT Højgaard. Én af dem blev sågar 3 uger ekstra for at give en hjælpende hånd med det fortsatte arbejde.

Men hvorfor alt det bøvl, når nu det "gamle" fungerede helt fint?

Udviklingen inden for IT giver en masse fremskridt. Der sker en masse bag kulisserne, som brugerne ikke lægger mærke til i det daglige. Det er det, der kaldes driften på "IT-sprog". Med de nye systemer følger mulighed for bedre at distribuere opdateringer, der er med til at forbedre sikkerheden på vores netværk. På sigt skal det også hjælpe os med at distribuere programmer til brugermaskinerne, uden at vi fysisk skal ind at installere programmet på computeren. Alt

dette er med til at hjælpe os i den daglige drift af vores IT-miljø. På den anden side, siddende 40 centimeter fra skærmen, har vi brugeren. Det er dig. Den mest drastiske ændring, du har lagt mærke til, er, at du har fået Lotus Notes. "Hvorfor nu det? Det er både langsommere, grimmere og mere irriterende end Outlook!" Også her er der en del forbedringer, som i første omgang mest kan ses fra IT-afdelingen. Derudover har HR afdelingen fået et personalesystem, der arbejder sammen med Notes, og på den måde er de bedre i stand til at håndtere deres daglige arbejde. Der vil på sigt blive udviklet en række applikationer, der vil gavne jeres dagligdag. Mange af disse projekter er sat i gang i samarbejde med MT Højgaard.

Lige nu afventes ankomsten af de sidste nye PC'er til TAB, så de sidste brugere også vil komme til at køre på det nye opsæt.

Toyota kursus i VM

Af Maline Pedersen

Det er smadder godt at høre, at automekaniklærlinge deltager i et Toyota-kursus, og jeg aftalte med Jørgen, at jeg vil aflægge besøg den sidste dag.

Besøget: 1 faglært og 1 elev i samarbejde havde travlt med at løse fejlfindingsopgaver. Ud af 3 forskellige bilmærker/-typer, var der 4 biler på stedet, så alle havde bil at arbejde med.

Fik lige snakket med én af lærerne, der forklarede, at fejlfindingen er sat til at vare 1 time. Hvis fejlfindingen ikke lykkes, skulle det dog helst være så tæt på den ønskede fejlfinding som muligt. Nogle opgaver kan berøre andre dele, så det bliver mere kompliceret at finde selve fejlen. Derefter rokeres der.

Miki fortalte, at den ene af lærerne har været ansat hos Ford og været lærer på Roskilde Tekniske Skole (RTS). Miki, der selv har været på RTS, kendte til nogle lærere derfra. Miki

synes, at det er en god ide at være med på kurset, og at det har været spændende at være med. Han har lært meget om Toyota og er blevet vist den nyeste teknologi indenfor branchen. Han synes også, at lærerne var dygtige, og gik man gå i stå, var de der med det samme.

Knud har fået meget mere erfaring med Toyota. Uddannelsessystemets teoretiske del var nogenlunde den samme som på brancheskolen. Hvad der bliver gennemgået i klasselokalet udøves i hallen senere, f.eks. fejlfinding. Kurset havde været meget koncentreret og til stor gavn, eftersom der også på kysten er mange Toyota'er. Det har været godt at kunne bruge bogen og internettet til enhver tid. Han fortalte, at alle ansatte får internetadgang på værkstedet, så de til enhver tid kan slå ind på Toyota. Han tilføjer, at der er mange muligheder for at videreuddanne sig efter endt automekanikeruddannelse. Kristian har tidligere været på

praktik på et værksted i Kolding. Han synes også, at Toyota-kurset har været meget lærerigt. Lærerne gjorde kurset spændende, og de fulgte godt med i, hvad eleverne og de øvrige kursister lavede. Dagene har ikke været ens, og han synes, at fejlfindingskurset har været spændende og lærerigt.

Aqqalunnguaq synes at Toyotas elektronik er perfekt. Han synes dog, at Toyotas opbygning er mindre fin end Fords. Toyotas service er mere tilgængelig – det er nemt at få hjælp. Hvis der er en fabriksfejl på bilen, får man en ny reservedel gratis. Det har været enormt lærerigt at blive undervist i fejlfinding samt i at bruge bogen. Emnerne under kurset har været meget præget af elektronik.

Aqqalunnguaq synes også, at det har været spændende at arbejde alene med en anden lærling – det var mere udfordrende.

Angissoq Loranstation 1964-1994

Af Per Møller Jensen

Angissoq Loran-station som lå på øen Angissoq syd for Nanortalik var en periode min arbejdsplads. Det var anden gang, jeg kom tilbage til Grønland efter ca. 2½ år på Thule og ca. 3 år i Danmark.

Arbejdet startede med et 5 ugers kursus hos US Coast Guard Loran Training Center i Petaluma, Californien. Loran er en forkortelse af LORANge Navigation og er et radionavigationssystem til skibe og fly. Navigationstypen er hyperbelnavigation, idet linierne på eksempelvis et søkort ikke er rette linier men hyperbelbuede linier. Modtageren ombord i et skib eller fly modtager to tider. Disse tider findes i kortet med hyperbelbuerne, og man følger så de to tidslinier med de tider, som modtageren opgiver. Der, hvor linierne krydser, er den position,

hvor man befinder sig inden for de unøjagtigheder, systemet har. Der har været forskellige typer af Loran-stationer i Grønland. Eksempelvis var Cap e Atholl ved Thule en Loran A-station, mens Angissoq var en Loran C-station. Nøjagtigheden på en Loran C-station er bedre end en Loran A-station. For at systemet kan virke, er det nødvendigt med en "master"-station og minimum 2 "slave"-stationer. Man kalder dette for en kæde. Der var og er stadig flere kæder på den

nordlige halvkugle. Angissoq Loran-station var slave for to kæder nemlig for Canada og Island.

Når alle ansatte var til stede på øen, blev det til ca. 25 ansatte. Der var altid nogle, som havde ferie eller afspadsring, så der var som regel 15 til 20 ansatte på øen ad gangen. Øen var et lille samfund med køkken, spisesal, værelser, lejligheder, elværk, vandværk, værksted, sendersal og timerrum. Sendersalen var selve Loran-senderen, som sendte med 1.5 MW i pulser. Sendeantennen var 214 m høj, og selve antenntårnet virkede som antenne. Sende frekvensen var 100 kHz. Timeren var der, hvor signalet blev dannet og synkroniseret med den rigtige tid.

Alle medarbejdere var ansat af Farvandsvæsenet, som havde en kontrakt med US Coast Guard om reparation og vedligehold af Loran-stationen.

Loran-stationen blev taget i brug den 1. januar 1964 og var i drift frem til 31. december 1994 kl. 24:00 UTC. Det blev altså til en levetid på 30 år. I de 30 år kunne fiskere og andre i Canada og Island benytte denne form for radionavigation til bestemmelse af sin position. Den interkontinentale trafik benyttede også radionavigationssystemet.

Det hele startede med, at en amerikansk-dansk komite skulle fastlægge Loran-stationens beliggenhed i Sydgrønland. Vejret var dårligt og tiden knap, og det var svært at lande med en helikopter i kystområdet, især i Frederiksdal-området. Det var ellers udpeget som velegnet sted, idet der allerede lå en Loran A-station. Derimod kunne man lande på en lille ø syd for Nanortalik,

som hed Angissoq. Her byggede man så den nye Loran C-station. Stationen blev bygget af Topsøe-Jensen & Schrøder som hovedentreprenør med Søværnets Bygningstjeneste som bygherre. Det blev til en hektisk periode. Der skulle bl.a. bygges en 400 m høj mast, et elværk, indkvartering til 36 mand, en havn, olietanke, veje, selve radiostationen m.v. Arbejdet gik faktisk bedre og

hurtigere end planlagt, og stationen kunne overdrages til det daværende Fyrvæsen, som fik den "i luften" på prøve i oktober 1963. Den 1. januar 1964 var som sagt den officielle dato for ibrugtagning af Loran-stationen. Den transmitterede Loran-signaler derudad frem til en fredelig søndag formiddag. Den 27. juli 1964 sank den 400 m høje antennemast pludseligt sammen. Årsagen blev bestemt til en bolt, som havde svigtet i en af isolatorerne. Kunne det ellers skyldes en fabrikationsfejl, eller at porcelænsisolatoren uden om den var blevet skudt i stykker af en evt. vildfaret riffelkugle? Det blev egentlig aldrig opklaret, men efterhånden er de 6-7 andre 400 m master ude i verden også sunket sammen af forskellige årsager. I løbet af ganske få dage blev der fremskaffet en 200 m mast fra USA, som blev fløjet

(fortsættes på s. 14)

Ensom men stærk!

Af Malene Lyng

I april 2005 var vi tre tøsere af sted til Station Nord – hvilket vist blev meget værdsat af folkene derovre!

Margit, Pernille og jeg mødte op tidlig morgen, en højhellig søndag i april. Vejret var pragtfuldt og vi fløj i 26.000 Fod (ca. 8 km højde, red.) med et fantastisk udsyn over Knud Rasmussens Land og hele vejen til Station Nord. Jeg var meget spændt på at se om vi kom frem, da jeg havde været på én af de første ture, hvor vi nåede hele vejen derover, men måtte vende om, da vi ikke rigtig kunne se landingsbanen. Men sigtbarheden var så god hele vejen derover, så jeg var nu ikke så bekymret.

Der blev undervejs tid til at spise vores lækre box-lunches fra Dining Hall, som vi havde bestilt dagen før. På den to en halv time lange flyvetur blev der taget masser af billeder, og vi forsøgte også at tage billeder, da maskinen krængede skarpt indover det område, hvor Kronprinsen og hans følge havde slået lejr. Det lykkedes ikke rigtigt, men vi fik da et glimt af dem.

Udforskning på Nord

Der blev taget godt imod os på Nord, og vi måtte straks udforske området og krydsforhøre gutterne. Vi blev dybt chokerede da vi

hørte, at de ingen internet eller fjernsynskanaler havde – hvordan overlever man uden det???

Men de har dog deres egen mini-biograf i deres barak, så helt afskåret fra flimmerkasse-underholdning er de ikke.

Der blev også mulighed for at se deres lufthavnsbygning, hvor der ivrigt blev fortalt om livet på Station Nord. Dette år havde de ingen bjørne spottet, mens der året forinden var blevet set hele 17 bjørne.

Snescooter og souvenirs

Skidoo'en (snescooter, red.) blev parkeret foran messen, og der blev også tid til at ræse op og ned ad landingsbanen med os – det satte vi pris på! Bagefter blev vi budt på kaffe og så var det en tur i souvenirbutikken. Vi fik købt hvad vi nu kunne købe, for der var ikke så meget at vælge imellem (der havde været mange andre Thuleboere før os). Men i vores shoppe-iver glemte vi alt om, at vi havde taget vores pas med, så vi kunne have fået et Station Nord-stempel i.

Low level ride

Efter en lille time på Station Nord skulle vi desværre af sted igen. Vi fløj gennem Independence Fjorden

i tilpas lav højde, så vi kunne se både gamle og nye fangst- og missionshytter. Det var et fantastisk syn at flyve gennem den enorme fjord og se den gyldent oplyste sne, der fæg over havisen og henover fjeldsiderne. Vi havde håbet på at kunne spotte et par moskusokser på vejen, som var blevet set et par dage forinden, men uden held. Det gjorde nu heller ikke så meget, for vi havde en fantastisk tur både frem og tilbage.

Jeg vil ikke fortælle så meget mere, resten må være op til jeres egne oplevelser derfra og de af jer, der ikke har oplevet det endnu, kan jeg kun ønske, får muligheden.

Postludium:

Dette var de sidste ord fra mig i Pituffik News. Det har været sjovt at være medlem af redaktionen, og jeg kan kun opfordre dem med skrive-iver til at slutte sig til redaktionen. Man kommer rundt og møder mange mennesker, får en god indsigt i, hvad der rører sig i firmaet og har mulighed for at dele det med andre. Jeg ønsker jer alle held og lykke og takker for en fantastisk tid på TAB.

Husk:

"Det er menneskerne, der gør Thule til det, Thule er"

(fortsat fra s. 12)

til Danmark og derfra sejlet til Grønland. I løbet af et par måneder var Angissoq Loran-station atter i luften for fuld styrke. Efter uheldet med masten blev der sammen med US Cost Guard udarbejdet en vedligeholdelsesplan af antennen for at forebygge, at antenne skulle sænke sig igen. Antennen, som er

hele tårnet, stod på en sokkelisolator. Den var på et tidspunkt revnet, og hele antennen inklusiv barduner blev løftet 12 cm, således at det var muligt at udskifte soklen med kun få timers driftsstop.

Imidlertid bliver alt mere og mere automatiseret, og nye navigationsformer opstår. Det gjorde interessen for Loran-

stationen mindre, og bevillingerne til driften blev reduceret. Til sidst var bemanningen reduceret til 12-15 ansatte, og stationen blev endeligt lukket den 31. december 1994 kl. 12:00 UTC. Et kapitel i Grønlands Radionavigations historie er dermed afsluttet. Stationen blev fjernet helt fra øen, og Angissoq fremstår i dag, som før Loran C-stationen blev bygget.

Velkommen og farvel

Vi har sagt farvel til:

26. april 2006

Helene Nielsen, Workload Controller
Christian H. Iversen, Mechanic
Kathrine J.R. Mathiassen, Kitchenhelper/Janitor
Peter Berthelsen, Janitor/KP

28. april 2006

Lillian Lund Hansen, Janitor/KP

8. maj 2006

Karen Davidsen, Janitor/KP

10. maj 2006

Charlotte Selvig, Fitness Specialist

17. maj 2005

Malene Lyng, Admin. Specialist
Pia V. Andersen, Nurse
Jesper Bønding, Asst. Fire Chief

Vi siger velkommen til:

10. maj 2006

Dorte Hjortshøj, Floater/Specialist
Kirsten Koefoed, Janitor/KP
Anna K. M. Petersen, Janitor/KP
Susanne K. S. Petersen, Janitor/KP

17. maj 2006

Paul Jan Pedersen, Ass. Fire Chief
Tina Wolf, Janitor/KP
Inger Bro Frederiksen, Janitor/KP
Konkordia Ananiassen, Janitor/KP
Mikkel Hvidtfeldt Larsen, Fire Fighter
Claus Birch Hansen, Environmental Coordinator
Mikael Hougaard Laursen, Quality Coordinator

John Larsen, Cook/Kitchenhelper
Flemming Kanto, Asst. Fire Chief
Hans Ole Hjort Johansen, Refrigeration Specialist

Festlige lejligheder

Forfremmelser

Der har været hele fire forfremmelser siden sidste udgave af Pituffik News, og de skal selvfølgelig alle nævnes her. Pituffik News ønsker hermed Helle, Marianne, Jakob og Michael tillykke med forfremmelsen.

Med virkning fra den 19. april 2006 udnævntes Helle Hallberg til Base Civil Engineer (BCE) med ansvar for Engineering.

Med virkning fra den 14. april 2006 udnævntes Marianne Hammelboe til afdelingsleder/supervisor for Accounting & Bookkeeping. Marianne vil samtidig fortsat varetage ledelsen af NAF-AO.

Med virkning fra den 5. maj 2006 udnævntes Jakob Lindbo til Køkkenchef/Chief of Kitchen i Food Services.

Med virkning fra den 1. juli 2006 udnævnes Michael S. Pedersen til Afdelingsleder/Supervisor i Maintenance, Non-Secure Communications.

Nekrolog

Jens Mogensen, tidligere ansat i GC siden 1971, sov stille ind den 19. april 2006.

Hanne Mogensen, Jens kone, sad ved hans side hele natten, hvor han uden smerter sov smukt og fredfyldt ind kl. 08.32.

Jens Mogensen blev bisat i dybeste stilhed den 25. april 2006.

Hanne Mogensen ønskede at de, der kendte Jens skulle have denne meddelelse.

Vi sender vore dybeste kondolencer til Jens Mogensens familie.

Ære være hans minde

Redaktion: Malene Lyng
Karina Pedersen
Torben Hansen

Udgiver: Greenland Contractors
DK - 3970 Pittufik

Ansvarshavende: Inge W. Bülck

Redaktør: Louise Kümmel

Tryk: Nofoprint A/S